

"ישיבישע בלאט" - "הדף היומי" מבחר "שאלות ותשובות" ל"עיון והעמקה" בדברי הגמרא

דף יח.

השאלות

1. גופא אמר רבא וכו' לוקה חמש, וקשה מה עם זה שאין איסור חל על איסור?
2. ה"מ היכא דלכהנים חזי וכו', וקשה הא אשכחן במנחות עד. דכהן שאכל אימורין לוקה על לאו דזרות?
3. ובשר בשדה טריפה, כיון שיצא חוץ למחיצתו, ועי' רש"י תוס' ורמב"ן דגדר האיסור בכלום הוא יוצא, ולכן לא הוא לאו שבכללות, וקשה הא עובר שהוציא ידו הוא חסרון בשחיטה?

אלא ליחודי להו לאוי לכל חד וחד, ועי' כאן רש"י מתי נקרא לאו שבכללות, ועי' תוס' ב"מ קטו: ד"ה שנאמר מה שהקשו עליו, ועי' ערוך לנר ומרגניתא טבא (ספה"מ שורש ב' כו') שסוגיא דהכא ודכריתות ד: חלוקות.

גופא אמר רבא, ובמה שהרמב"ם לא הביא לדין זה, עי' פנ"י, שיח יצחק וערוך לנר (דהוי לאו שבכללות), ע"ש.

תודה ויליקי משום זה, "וישנו כמו אכילה" פירושו: עי' מהרש"ל, מהרש"א ומהר"ם.

ע"ב

1. ויליקי נמי כאידך דרבי אליעזר וכו' כל שהוא בכליל תהיה ליתן לית על אכילתו, וקשה הא בפסחים כד. מבואר שאין לוקין על זה כיון שהוא לאו שבכללות?
 2. הפירוש ביכורים קודם החג ועבר עליהם החג ירקבו, וקשה על הרמב"ם (ביכורים ד' יג') דפסק שכהאי גוונא מביא ואינו קורא?
 3. מניח כהן ידיו תחת ידי בעלים ומניף, וקשה אמאי לא הוי חציצה?
כל שהוא בכליל תהיה ליתן לית על אכילתו, ועי' רמב"ם ספר המצוות תחילת שורש ט' שאין לקה ברבוי לאוין על איסור אחד, ובהשגות הרמב"ן השיג מהכא, ועי"ש מרגניתא טבא ועי' אבן האזל מש"כ בדעת הרמב"ם (מע"ה"ק יא' א') שאין לוקין ע"ז.
- כל הראוי לבילה וכו', ומקור לדין זה, עי' תוס' קידושין כה, מנחות יח, נדה סו, ורשב"ם ב"ב פא;

התשובות

- השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'
1. בערוך לנר תי' דכל העיסורים חלים בה ביחד בעת השחיטה, ובשיח יצחק הקשה דאיסור אכילה חוץ לחומה וכו' חל רק אח"כ, ולכן תי' דאיירי כשהגדיל כשהיה הבשר חוץ לקלעים דהכל חל בבת אחת.
 2. כן הקשה באור שמח מע"ה"ק יא' ג', ולכן ביאר דהכוונה לבשר לפני זריקה שאין בו אכילת מזבח, ויל"ע מדברי רש"י ותוס' שבועות כד: שפירשו כפשוטו.
 3. ביאר בשיעורי הגר"ש תג' שבגלל יציאתו לא הוי בהיתר שחיטת אמו, ועי' חידושי הגר"ז הלוי ריש הל' פסולי המוקדשין דלפי זה ביאר את תי' הגמרא: ה"מ היכי דבפני חזי, הכא דבפני נמי לא חזי וכו', דזהו חסרון בגדר יוצא של הדבר.

ע"ב

1. ברמב"ן בע"א כתב דהכוונה לאיסור בעלמא ולא למלקות, ובריטב"א כתב דהכוונה למלקות, דאחר שמבואר בכריתות ה: דבפיגול יש לאו נוסף שמגלה שלוקין, אז כל הנכללין בפסוק ג"כ לוקין.
2. עי' מהר"י קורקוס דסבירא לי כר"י בר חנינא המובא בב"ב פא: דאם שלח ביכורים ע"י שליח ומת השליח בדרך מביא ואינו קורא, ובכסף משנה נקט דהוא מחלוקת בבלי וירושלמי, וביאר במרכבת המשנה שנחלקו מתי חלה קדושת ביכורים בהפרשה או בהבאה, ובחי' הגר"ט (ב"ב קפד') כתב דנחלקו מתי חלה חובת הקריאה, בלקיטה או בהבאה, ובבאור דעת ריב"ח בב"ב שם, עי' תוס' שם שכיון שהיה בדעתו לשלוח ע"י אחר כאילו לא היו מעולם ראויים לקריאה, ובאור שמח כאן ביאר שיש חילוק אם חסרון הקריאה הוא משום שא"י לומר מה שכתוב בפרשה כמו שליח, לבין קודם החג שחסרון הקריאה הוא בעצם ובזה דמי טפי לאילם ואילמת.
3. עי' בריטב"א שכתב שעשתה תורה יד שניהם כיד אחת, ועי"ש מה שהביא מהירושלמי, ועי' תוס' קידושין לו, ועי' רש"י מנחות צד. שעיקר התנופה היא בבעלים, ועי' תוס' מנחות סא: שהקשו עליו, ועי' חי' הגר"ז נזיר מו:.

לע"נ מרת אביבה בת הג"ר משה ע"ה נלב"ע ד' תשרי

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל מידי יום שלח בקשה לכתובת הנ"ל והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדש ומומלץ!! ניתן לקבל את השאלות במייל מידי בוקר ואת דף התשובות בערב

בעז"ה בקרוב יפתח קו טלפון בו יהיה ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום, וכן לענות תשובות נוספות לשאלות - עקבו אחרי ההודעות.

התשובות בעמוד הבא